

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

22.12.2022 ел

Менделеевск ш.

КАРАР

№ 812_

Татарстан Республикасы Менделеевск
муниципаль районы территориясендә
жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни
мирас объектын саклап калу эшләрен
башкаруга йөкләмә бирү буенча
муниципаль хезмәт курсатуңең
административ регламентын раслау
турында

“Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр курсатуңе оештыру турында” 2010 елның
27 июлендәгэ 210-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында,
“Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите башкарма органнары тарафыннан дәүләт
хезмәтләре курсатуңең административ регламентларын эшләү һәм раслау тәртибен
һәм раслау турында һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым
каарларының үз көчләрен югалтуын тану хакында” Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының 2022 елның 28 февралендәгэ 175 номерлы каарына
таянып, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма
комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы территориясендә
жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен
башкаруга йөкләмә бирү буенча муниципаль хезмәт курсатуңең күшымтада бирелгән
административ регламентын расларга

2. Элеге каарны Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль
районының рәсми сайтында www.mendelevsk.tatar.ru «Норматив документлар»
булегендә урнаштырырга, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның
рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> бастырырга.

3. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең төзелеш һәм
торак-коммуналь хужалық буенча беренче урынбасары вазыйфаларын башкаручыга
йөкләргә.

Житәкче

Р.Р.Искәндәров

Татарстан Республикасы Менделеевск
муниципаль районы
Башкарма комитетының 2022 елның 22
декабрендәге 812 номерлы каарына
кушымта

җирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга йөкләмә бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламенты

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Административ регламентны җайга салу предметы.

1.1.1. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең әлеге административ регламенты (алга таба - административ регламент) җирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга бирем бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү стандартын һәм тәртибен (алга таба - муниципаль хезмәт) билгели.

1.1.2. Җирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга йөкләмә бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү федераль һәм республика (региональ) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларына, шулай ук ачыкланган мәдәни мирас объектларына кагылмый.

1.2. Гариза бирүчеләрнең категорияләре.

1.2.1. Муниципаль хезмәт алуга хокуки булган затлар булып юридик затлар, индивидуаль эшқуарлар һәм физик затлар (алга таба - мөрәжәгать итүче) - җирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектының әлеге мәдәни мирас объектын саклап калу эшчәнлеген гамәлгә аширу нияте булган кулланучылар, милекчеләр һәм башка хокук ияләре тора.

1.2.2. Гариза белән мөрәжәгать итүченен үз вәкаләтләрен раслаучы документ нигезендә эш итүче вәкиле йә физик затның законлы вәкиле (алга таба - мөрәжәгать итүче вәкиле) мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.3. Муниципаль хезмәт күрсәтү турында мәгълүмат бирү тәртибе.

1.3.1. Муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибе турында мәгълүмат:

1) дәүләт хезмәтләре һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәк биналарында урнашкан, муниципаль хезмәт турында визуаль һәм текстлы мәгълүматны үз эченә алган мәгълүмат стендларында;

2) муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында (<https://mendeleevsk.tatarstan.ru/>);

4) Татарстан Республикасы дәүләт хезмәтләре һәм муниципаль хезмәтләр порталында (<https://uslugi.tatarstan.ru>) (алга таба – Республика порталы);

5) дәүләт хезмәтләре һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) бердәм порталында (<https://www.gosuslugi.ru>) (алга таба – Бердәм портал);

5) «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр реестры» дәүләт мәгълүмат системасында (<http://frgu.tatar.ru>) (алга таба - Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр реестры).

1.3.2. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча консультацияне:

1) телдән мөрәжәгать иткәндә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәкләрдә – шәхсән яки телефон аша;

2) Республика порталында интерактив формада;

3) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитетында, "ТР ММР инвестиция һәм инфраструктура үсеше идарәсе" муниципаль автоном учреждениесендә (алга таба - *Орган*):

телдән мөрәжәгать иткәндә – шәхсән яки телефон буенча;

- язмача (шул исәптән электрон документ рәвешендә) мөрәжәгать иткәндә – кәгазь чыганакта почта аша яки электрон формада электрон почта аша алырга мөмкин.

1.3.3. Бердәм порталда, Республика порталында муниципаль хезмәт күрсәтүнең тәртибе һәм вакыты турында мәгълүмат Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр реестрындагы белешмәләр нигезендә гариза бирүчегә бушлай бирелә.

Муниципаль хезмәт күрсәту вакытлары һәм тәртибе турындагы мәгълүммәттән файдалану гариза бирүче тарафыннан нинди дә булса таләпләрне үтәмишә, шул исәптән гариза бирүченең техник чараларына урнаштыру гариза бирүчедән акча алуны, аны теркәүне яки авторизацияләүне яки шәхси мәгълүматларын бирүне күздә tota торган программа тәэминатының хокукий иясе белән лицензияле яки башка килешү төзүне таләп итә торган программа тәэминатыннан файдаланмыйча башкарыла.

1.3.4. Гариза бирүче шәхсән яки телефон аша мөрәжәгать иткәндә кергән мөрәжәгать нигезендә:

1) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәге, *Орган* урнашкан урын турында (адресы, эш графигы, белешмә телефоннары);

2) муниципаль хезмәт күрсәту тәртибе, гариза бири ысууллары һәм вакыты турында;

3) муниципаль хезмәт күрсәтелә торган гражданнар категориясе турында; муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләрен җайга сала торган норматив хокукий актлар турында;

4) муниципаль хезмәт күрсәту турындагы гаризаны карап тикшерү өчен кирәkle документлар исемлеге турында, гаризаны кабул итү һәм теркәү вакыллары турында;

5) муниципаль хезмәт күрсәту барышы турында;

6) муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүматның рәсми сайтта урнашу урыны турында;

7) *Орган* вазыйфаи затларының гамәлләренә яисә гамәл кылмауларына карата шикаять белдерү тәртибе турында.

Язма мөрәжәгать буенча муниципаль хезмәт күрсәту өчен җаваплы бүлекнең вазифаи затлары гариза бирүчегә язма рәвештә муниципаль хезмәт күрсәту тәртибен һәм административ регламентның әлеге пунктында күрсәтелгән мәсьәләләрне жентекләп аңлаталар һәм мөрәжәгатьне теркәгән көннән алыш өч эш көне эчендә гариза бирүчегә җавап жибәрәләр. Ҙаваплар мөрәжәгать телендә бирелә. Мөрәжәгать телендә җавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасының дәүләт телләре кулланыла.

1.3.5. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълумат муниципаль районның (*яисә шәһәр округының*) рәсми сайтында һәм *Орган* биналарындагы мәгълумат стендларында мөрәжәгать итүчеләр белән эшләү өчен урнаштырыла.

Мәгълумат стендларында һәм муниципаль районның «Интернет» мәгълумат-телекоммуникация чeltәрендәге рәсми сайтында урнаштырыла торган Татарстан Республикасы дәүләт телләрендәге мәгълумат муниципаль хезмәт турында регламентның 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.7, 2.9, 2.10, 2.11, 5.1 пунктларындагы мәгълуматлар, *Орган* эшенең урыны, белешмә телефоннары турында, муниципаль хезмәт күрсәтүгә гаризалар кабул итү графигы турындагы белешмәләр керә.

1.4.

Муниципаль хезмәт күрсәтүне җайга сала торган норматив хокукый актлар.

1.4.1. Муниципаль хезмәт күрсәтүне җайга сала торган норматив хокукый актлар исемлеге (норматив хокукый актларның реквизитларын һәм аларны рәсми бастырып чыгару чыганакларын күрсәтеп), Бердәм порталда, Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр реестрында, «Интернет» мәгълумат-телекоммуникация чeltәрендә муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырылган.

1.4.2. Гамәлдәге редакциядә административ регламент тексты Бердәм порталда, Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр реестрында, муниципаль районның «Интернет» мәгълумат-телекоммуникация чeltәрендәге рәсми сайтында урнаштырылыша тиеш.

1.5. Административ регламентта кулланыла торган терминнар һәм аларның билгеләмәләре.

1.5.1. Административ регламентта түбәндәге терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла:

- жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектлары - Менделеевск муниципаль районаны тарихы һәм мәдәниятте өчен аерым әһәмияткә ия тарихи-архитектура, сәнгат, фәнни һәм мемориаль кыйммәткә ия объектлар;

- мәдәни мирас объектын саклау - мәдәни мирас объектының физик сакланышын тәэмин итүгә һәм тарихи-мәдәни кыйммәтләрен саклауга юнәлдерелгән, аларны консервацияләү, ремонтлау, реставрацияләү, заманча файдалану өчен мәдәни мирас объектын җайлаштыруны күздә тота торган һәм фәнни-тикшеренү, тикшеренү, проект һәм житештерү эшләрен, мәдәни мирас объектын саклау эшләрен үткәрү

буенча фәнни ятан житәкчелек итүне, әлеге эшләрне башкаруны техник һәм авторлык күзәтчелеген үз эченә алган чаralар;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәкнең читтәге эш урыны – Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 22 декабрендәге 1376 номерлы «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәкләр эшчәнлеген оештыру кагыйдәләрен раслау турында» гы каары белән расланган Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәкләр эшчәнлеген оештыру кагыйдәләренең 34 пункты нигезендә Татарстан Республикасы муниципаль районы шәһәр (авыл) җирлегендә булдырылган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәкнең территориаль яктан аерымланган структур бүлекчәсе (офисы).

- техник хата – муниципаль хезмәт күрсәтә торган орган тарафыннан жибәрелгән һәм документка (муниципаль хезмәт нәтижәсенә) кертелгән мәгълүматларның алар нигезендә мәгълүматлар кертелгән документлардагы мәгълүматларга туры килмәвенә китергән хата (ялгыш язу, басма хата, грамматик яки арифметик яки шуңа охшаш хата);

- дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрне электрон рәвештә күрсәту өчен кулланыла торган мәгълүмат системаларының үзара мәгълүмат-технологик хезмәттәшлекен тәэмин итә торган инфраструктурада идентификацияләүнең һәм аутентификацияләүнең бердәм системасы (алга таба – ЕСИА) – идентификация һәм аутентификация системасында мәгълүмат хезмәттәшлекендә катнашучыларның дәүләт мәгълүмат системасында һәм башка мәгълүмат системаларындагы мәгълүмattan рөхсәт белән файдалануын тәэмин итә торган федераль дәүләт мәгълүмат системасы;

- күпфункцияле үзәк – «Татарстан Республикасында дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәк» дәүләт бюджет учреждениесе;

Күпфункцияле үзәкнең автоматлаштырылган мәгълүмат системасы – Татарстан Республикасының дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәкләренең автоматлаштырылган мәгълүмат системасы.

1.5.2. Административ регламентта муниципаль хезмәт күрсәту турындагы гариза (алга таба - гариза) астында «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтуне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законның 2 статьясындагы 3 пункты (алга таба - 210-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә бирелгән муниципаль хезмәт күрсәту турындагы гарызnamә аңлашыла.

2. Муниципаль хезмәт күрсәту стандарты

2.1. Муниципаль хезмәтнең атамасы

Жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга йөкләмә бирү

2.2. Жирле үзидарәнең муниципаль хезмәтне турыйдан-туры күрсәтүче башкармабоеру органы исеме

Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты, « Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районының инвестиция һәм инфраструктура үсеше
идарәсе» муниципаль автоном учреждениесе (алга таба - Орган)

Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсенең тасвирламасы

2.3.1. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе:

- 1) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен уздыруга йөкләмә (алга таба - бирем);
- 2) муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турында карар (әлеге административ регламентка 1 нче күшымта);
- 3) муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турында карар (әлеге административ регламентка 2 нче күшымта).

2.3.2. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе мөрәҗәгать итүчегә «Электрон имза турында» 2011 елның 6 апрелендәге 63-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - 63-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә *Орган* (яки *Орган*) вәкаләтле вазыйфаи затының көчәйтелгән квалификацияле электрон имзасы белән Бердәм порталның шәхси кабинетына юллана. Гариза Республика порталы ярдәмендә жибәрелгән очракта муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе республика порталының шәхси кабинетына жибәрелә.

2.3.3. Гариза бирүченең теләге буенча муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе органда яки күпфункцияле үзәктә кәгазь чыганакта бастырылган, мөһер һәм органның вәкаләтле вазифаи заты яки күпфункцияле үзәк хезмәткәре имзасы белән расланган электрон документ нөсхәсе формасында бирелергә мөмкин.

2.3.4. Гариза бирүче муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе гамәлдә булган вакыт дәвамында электрон документ формасында алырга хокуклы.

2.4. Муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнаша торган оешмаларга мөрәҗәгать итү кирәклеген дә исәпкә алып, муниципаль хезмәт күрсәту вакыты, туктатып тору мөмкинлеге Россия Федерациясе законнары белән каралган очракта, муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору вакыты, муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган документларны тапшыру (юллау) вакыты

2.4.1. Муниципаль хезмәт 18 эш көне дәвамында күрсәтелә.

2.4.2. Муниципаль хезмәт күрсәту вакытын туктатып тору каралмаган.

2.4.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган документны электрон документ рәвешендә жибәрү муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен рәсмиләштерү һәм теркәү көнендә башкарыла.

2.5. Законнар яки башка норматив хокукий актлар нигезендә муниципаль хезмәтне, шулай ук муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle һәм мәжбүри булган хезмәтләрне күрсәту өчен кирәkle, гариза бирүче тарафыннан тапшырылырга

тиешле документларның тулы исемлеге, гариза бирүче тарафыннан аларны алу ысуллары, шул исәптән электрон формада алу ысуллары, аларны тапшыру тәртибе

2.5.1. Гариза бирүче муниципаль хезмәттән файдалану өчен түбәндәгे документларны тапшыра:

1) шәхесне таныklый торган документ (Республика порталы аша мөрәжәгать иткән очракта таләп итлеми);

2) гариза бирүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ;

3) гариза:

- кәгазь чыганактагы документ рәвешендә (әлеге административ регламентның 3 номерлы күшымтасы);

- Республика порталы ярдәмендә мөрәжәгать иткәндә административ регламентның 2.5.3 пункты таләпләре нигезендә имзаланган электрон формада (гаризаның электрон формасына тиешле белешмәләр керту юлы белән тутырыла);

4) дәүләт теркәве узмаган күчемсез милек объектына (аренда шартнамәсе яисә бер елга кадәр түләүсез файдалану шартнамәсе), ТИБ техник паспорты hәm (яисә техник план) хокукларны теркәүне (исәпкә алуны) узган ТИБ органнары теркәвен раслый торган ил документы, суд карары;

5) мәдәни мирас объекты хужасының яки мәдәни мирас объекты кулланучысының мәнфәгатыләрен заказчы вәкиле чагылдырган очракта заказчы функцияләрен үтәү буенча килешү күчермәсе.

6) мәдәни мирас объекты милекчесенең яисә мәдәни мирас объектыннан файдаланучының эш төрләренең hәm күләмнәренең күздә тотылган төрләренең hәм аларны үтәү срокларына карата белдерелгән фикере;

7) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектының (тарихи hәм мәдәни ядкарьнен) торышы турында техник хисап, әгәр бинаның төп конструкцияләренә кагылу планлаштырыла икән.

2.5.2. Гариза hәм ача теркәп бирелә торган документлар гариза бирүче тарафыннан түбәндәге ысулларның берсен кулланып тапшырылырга (җибәрелергә) мөмкин:

1) күпфункцияле үзәк аша кәгазь чыганакларда hәм административ регламентның 2.5.3 пункты таләпләре нигезендә имзаланган (таныкланган) электрон документлар рәвешендә;

2) Республика порталы аша электрон формада;

3) Органда шәхсән яисә кәгазьдә почта элемтәсе ярдәмендә. Почта элемтәсе ярдәмендә җибәргәндә, гариза hәм теркәлә торган документлар билгеләнгән тәртиптә таныклана.

2.5.3. Гариза Республика порталы аша юлланганда, ул гариза бирүченең гади электрон имzasы белән имзалана.

Гади электрон имза алу өчен гариза бирүчегә Бердәм идентификация hәм аутентификация системасында теркәлү (аутентификация) процедурасын узарга, шулай ук исәп язмасын расларга кирәк.

Административ регламентның 2.5.1 пункттының 2 пункттасында күрсәтелгән электрон документ (документның электрон образы) мондый документларны, шул исәптән нотариуслар төзүгә һәм имзалауга вәкаләтле затларның көчәйтелгән квалификацияле имzasы белән таныклана.

Гаризага теркәп бирелә торган электрон документлар (документларның электрон сурәтләре), шул исәптән ышанычнамәләр pdf, jpg, jpeg, png, tif, doc, docx, rtf форматларындагы 50 Мбайттан артмаган файллар рәвешендә жибәрелә.

Тапшырыла торган электрон документларның (электрон документ сурәтләренең) сыйфаты документ текстын тулы күләмдә укырга һәм документ реквизитларын танырга мөмкинлек бирергә тиеш.

2.5.4. Гариза бирүчедән түбәндәгеләрне таләп итү тыела:

1) муниципаль хезмәт күрсәтугә бәйле рәвештә барлыкка килә торган мәнәсәбәтләрне жайга сала торган норматив хокукий актларда тапшыру каралмаган документлар һәм мәгълүмат тапшыруны яки башкару каралмаган гамәлләр башкаруны;

2) 210-ФЗ номерлы федераль законның 9 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән исемлеккә кертелгән хезмәтләр күрсәту нәтиҗәсендә күрсәтелә торган хезмәтләрдән файдаланудан, документлар һәм мәгълүмат алудан (кирәkle һәм мәжбүри хезмәтләрдән) тыш, муниципаль хезмәттән файдалану өчен кирәkle һәм башка дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына, оешмаларга мөрәжәгать итү белән бәйле булган гамәлләрне, шул исәптән килештерүләр башкаруны;

3) түбәндәге очраклардан тыш, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүне яки муниципаль хезмәт күрсәтуне беренче тапкыр кире какканда булмавы һәм (яки) дөрес түгеллеге эйтелмәгән документларны яки мәгълүмат тапшыруны:

а) муниципаль хезмәт күрсәту түрүнда беренче тапкыр гариза биргәннән соң, муниципаль хезмәт күрсәтугә кагылышлы норматив хокукий актлар таләпләре үзгәрү;

б) гариза бирүче тарафыннан тапшырылган муниципаль хезмәт күрсәту түрүнда гаризада, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүне яки муниципаль хезмәт күрсәтуне беренче тапкыр кире какканнан соң тапшырылган документларда һәм элегрәк тапшырылган документлар жыелмасына кермәгән документларда хatalар булу;

в) муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүне яки муниципаль хезмәт күрсәтуне беренче тапкыр кире какканнан соң, документларның гамәлдә булу вакыты чыгу яки мәгълүмат үзгәрү;

г) муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән яки муниципаль хезмәт күрсәтүдән беренче тапкыр баш тартканда Комитеттагы вазифаи затның, күпфункцияле үзәк хезмәткәренең хatalы яки хокуксыз гамәл кылувының (гамәл кылмавының) документлар белән расланган фактын (билгеләрен) ачыклау, бу түрьда муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән беренче тапкыр баш тартканда орган житәкчесенең имzasы белән гариза бирүчегә язмача хәбәр ителә, шулай ук гариза бирүчедән китерелгән уңайсызлыklар өчен гафу сорала;

4) электрон сурэтләре элегрәк 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясындагы 1 өлешенең 7.2 пункты нигезендә расланган документларны һәм мәгълүматны кәгазь чыганакта тапшыру, мондый документларга тамга салу яки аларны кире алу дәүләт яки муниципаль хезмәт күрсәтүнен кирәkle шарты булып торган һәм федераль законнарда билгеләнгән башка очраклардан тыш.

2.6. Норматив хокукый актлар нигезендә муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәк булган, дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары карамагында булган башка оешмалар карамагындағы һәм гариза бириүче тапшырырга хокуклы документларның тулы исемлеге, шулай ук гариза

бириүченең аларны, шул исәптән электрон формадагыларын да, алу ысуллары, аларны тапшыру тәртибе; әлеге документлар үз карамагында булган дәүләт органы, жирле үзидарә органы яки оешма

2.6.1. Ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында түбәндәгеләр соратып алына:

1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектының (тарихи һәм мәдәни ядкаренен) техник хәле акты;

2) мәдәни мирас объектын саклау эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия (алга таба - лицензия);

3) күчмәсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрындағы белешмәләр, жир кишиәрлеге турында - Росреестр;

4) күчмәсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрындағы, мәдәни мирас объекты - Росреестрдагы белешмәләр;

5) Россия Федерациясе гражданиның гамәлдәге паспорты турында мәгълүмат – Россия Эчке эшләр министрлығыннан;

6) Федераль нотариаль палатадан – нотариаль ышанычнамә турында мәгълүматлар.

2.6.2. Мөрәжәгать итүче административ регламентның 2.6.1 пунктының 1 - 4 бүлекләрендә күрсәтелгән документларны (белешмәләрне) гаризаны тапшырганда мондый документларны төзүгә һәм имзалауга вәкаләтле затларның көчәйтелгән квалификацияле имzasы белән таныкланган электрон документлар рәвешендә бирергә хокуклы.

2.6.3. Административ регламентның 2.6.1 пунктында күрсәтелгән дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар тарафыннан документларның һәм мәгълүматның бирелмәве (үз вакытында бирелмәве) муниципаль хезмәт күрсәтүне кире кагу өчен нигез була алмый.

2.6.4. Административ регламентның 2.6.1 пунктында күрсәтелгән органнарның һәм оешмаларның соратылган һәм алар карамагында булган документны яки мәгълүматны бирмәгән (үз вакытында бирмәгән) вазифаи заты һәм (яки) хезмәткәре Россия Федерациясе законнары нигезендә административ, дисциплинар яки башка жаваплылыкка тартылырга тиеш.

2.6.5. Гариза бириүчедән дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм дәүләт органнарның яки жирле үзидарә органнарның ведомство буйсынуындағы оешмалар карамагында булган документларны һәм мәгълүматны, шул исәптән

муниципаль хезмәтләр күрсәткән өчен гариза бирүче тарафыннан түләү кертүне раслый торган документлар һәм мәгълүмат таләп итү тыела.

Дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмаларда булган мәгълүматларны үз эченә алган документларны гариза бирүче тарафыннан тапшырмау гариза бирүчегә муниципаль хезмәт күрсәтүне кире кагу өчен нигез була алмый.

2.7. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәк булган документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге

2.7.1. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итүне кире кагу өчен нигез булып түбәндәге сәбәпләр тора:

1) гариза бирүче тарафыннан тапшырылган документларда Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән тәртиптә расланмаган текстны чистартулар һәм төзәтуләр булу;

2) документларда муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларда булган мәгълүматны һәм белешмәләрне тулы күләмдә қулланырга мөмкинлек бирми торган бозулар булу;

3) тапшырылган документлар яки белешмәләр муниципаль хезмәт күрсәтүне сорап мәрәжәгать иткән вакытка гамәлдән чыккан булу (күрсәтелгән зат муниципаль хезмәт күрсәтүне сорап мәрәжәгать иткән очракта, гариза бирүче вәкиленен вәкаләтләрен раслый торган документ);

4) муниципаль хезмәт күрсәтү турында гаризаны һәм муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны, билгеләнгән таләпләрне бозып, электрон рәвештә бирү;

5) гариза формасында, шул исәптән Республика порталындағы гаризаның интерактив формасында мәжбүри тутырылырга тиешле юлларны дөрес тутырмау (дөрес булмаган мәгълүмат күрсәтү, тулысынча яки дөрес тутырмау);

6) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларның тулы булмаган жыелмасын тапшыру;

7) хезмәттән файдалану турындағы гаризаны муниципаль хезмәт күрсәтү аларның вәкаләтләренә кермәгән дәүләт хакимиите органына, жирле үзидарә органына яки оешмага бири;

8) «Электрон имза турында» 2011 елның 6 апрелендәге 63-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында билгеләнгән көчәйтелгән квалификацияле электрон имзаның чынлығын тану шартларын үтәмәү.

2.7.2. Муниципаль хезмәттән файдалану өчен кирәkle документларны кабул итүне кире кагу өчен нигезләр исемлеге тулы булып санаала.

2.7.3. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle гаризаларны һәм документларны кабул итүне кире кагу турындағы карап гариза бирүчене кабул иткән вакытта да, шулай ук Органдагы жаваплы вазифаи зат тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны (белешмәләрне) ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек аша алғаннан соң да, гаризаны теркәгән көннән алыш, алты эш көненнән артмаган вакытта кабул ителергә мөмкин.

2.7.4. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle гариза hәм документлар муниципаль хезмәт күрсәтү вакыты hәм тәртибе турында Бердәм порталдагы, Республика порталындагы мәгълүмат нигезендә бирелгән очракта, муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle гаризаларны hәм башка документларны кабул итүне кире кагу тыела.

2.8. Муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору яки муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге

2.8.1. Муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору өчен нигезләр каралмаган.

2.8.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүне кире кагу өчен нигезләр:

1) регламентның 2.5 пунктында санап кителгән документларны тапшырмау, аларда тулы булмаган яки дөрес булмаган мәгълүматлар булу;

2) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен нигез булып торучы бер яисә берничә документның гамәлдә булуын туктатып тору;

3) документларны вәкаләтләре булмаган зат имзалау;

4) мөрәжәгать итүченең мәдәни мирас объектына карата хокуклары булмау, шул исәптән мөрәжәгать итүченең мәдәни мирас объекты хокук иясе яисә мәдәни мирас объекты мәнфәгатыләрендә эш итү хокукун раслый торган документларының булмавы;

5) мәдәни мирас объекты милекчесенең йә мәдәни мирас объектыннан файдаланучының гаризага күшүмтә рәвешенде йә гаризаның үзендә фаразланган эшләргә карата фикере булмау;

7) мәдәни мирас объекты хужасының яисә мәдәни мирас объекты кулланучысының мәдәни мирас объектын карап тотуга, реставрация, ремонт hәм аны саклау буенча башка эшләр үткәрү тәртибенә hәм срокларына таләпләрне, шулай ук объектның сакланышын тәэммин итэ торган башка таләпләрне үз эченә алган саклау йөкләмәсе булмау;

7) тапшырылган документларның мәдәни мирас объектларын саклау, дәүләт тарафыннан саклау hәм файдалану өлкәсенде Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килмәве, шул исәптән:

- тәкъдим ителгән документларда мәдәни мирас объектының мәжбүри сакланылырга тиешле мәдәни мирас объектларының бердәм дәүләт реестрына керту өчен нигез булып торган үзенчәлекләрен (саклау предметын) үзгәртү күздә тотыла;

- алдан хәбәр ителгән эшләр территорияне hәм (яки) мәдәни мирас объектын саклау зоналарын карап тоту режимнарына туры килми;

- планлаштырылган эшләр мәдәни мирас объектын саклап калуга юнәлтәлмәгән;

8)муниципаль хезмәт белән бәйле Россия Федерациясе законнарын бозу турында нәтижәләр булган законлы көченә көргән суд акты булу;

9) әгәр тиешле документ гариза бирүче тарафыннан үз теләге белән тапшырылмаган булса, ведомствоара мөрәжәгатькә дәүләт хакимиите органыннан, жирле үзидарә органыннан яки дәүләт хакимиите органы яки жирле үзидарә органы

карамагындағы органнан муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документның һәм (яки) мәгълүматның булмавы турында жавап килү;

11) биремне әзерләу турында гариза килеп ирешкән бина жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты булып тормый;

12) мәрәжәгать итүчегә яки аның ышанычлы вәкиленә мәдәни мирас объектына һәм аның территориясенә объектның гамәлдәге торышын тикшерү һәм фотофиксацияләу өчен (эш төрләрен һәм этапларын ачыклау кирәк булганда) керү рөхсәт ителмәгән

2.8.3. Муниципаль хезмәт күрсәтүне кире кагу өчен нигезләр исемлеге тулы булып санала.

2.8.4. Муниципаль хезмәт күрсәтү турында гариза муниципаль хезмәт күрсәту вакыты һәм тәртибе хакында Бердәм порталдагы, Республика порталындағы мәгълүмат нигезендә бирелгән очракта, муниципаль хезмәт күрсәтүне кире кагу тыела.

2.9. Муниципаль хезмәт күрсәткән өчен алына торган дәүләт пошлинасы яки башка төрле түләу алу тәртибе, күләме һәм нигезләре

Муниципаль хезмәт бушлай күрсәтелә.

2.10. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle һәм мәжбүри булган хезмәтләр исемлеге, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнаша торган оешмалар тарафыннан бирелә торган документ (документлар) турында мәгълүмат

Кирәkle һәм мәжбүри хезмәтләр күрсәту таләп ителми.

2.11. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle һәм мәжбүри булган хезмәтләр күрсәту өчен түләу күләмен исәпләү методикасы турындағы мәгълүматны да кертеп, мондый түләүне алу тәртибе, күләме һәм нигезләре

Кирәkle һәм мәжбүри хезмәтләр күрсәту таләп ителми.

2.12. Муниципаль хезмәт күрсәту турында, муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнаша торган оешма тарафыннан күрсәтелә торган хезмәт күрсәту турында мәрәжәгатьне тапшырганда һәм мондый хезмәтләр күрсәту нәтижәсен алганда чиратта көтүнен максималь вакыты

2.12.1. Муниципаль хезмәттән файдалану турында гариза биргәндә көтү вакыты – 15 минуттан артык түгел.

2.12.2. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен алганда чиратта көтүнен максималь вакыты 15 минуттан артмаска тиеш.

2.13. Гариза бирүченең муниципаль хезмәттән һәм муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнаша торган оешма тарафыннан күрсәтелә торган хезмәттән файдалану

турындағы мөрәжәгатен теркәу, шул исәптән электрон формада теркәу вакыты һәм тәртибе

2.13.1. Күпфункцияле үзәккә шәхсән мөрәжәгать иткәндә, гариза биручегә гариза тапшырылған көнне күпфункцияле үзәкнең автоматлаштырылған мәгълүмат системасыннан гаризаның жибәрелүен раслый торған теркәу номеры һәм электрон гариза бирү көне күрсәтелгән раслама бирелә.

2.13.2. Гаризаны Республика порталы аша жибәргендә, гариза бируче гариза тапшырылған көнне Республика порталындағы шәхси кабинеты һәм электрон почта аша гаризаның жибәрелүен раслый торған, гаризаның теркәу номеры һәм гариза бирү көне күрсәтелгән хәбернамә ала.

2.13.3. Органга шәхсән мөрәжәгать иткәндә, гариза биргән көнне органның вәкаләтле вазифаи заты тарафыннан гариза биручегә муниципаль хезмәтләр белән идарә итүнең мәгълүмат системасыннан теркәу номеры, гариза бирү датасы һәм тапшырылған документлар исемлеге күрсәтелгән раслама бирелә.

2.14. Муниципаль хезмәт күрсәтелә торған бүлмәләргә, көтү залына, муниципаль хезмәт күрсәтү турындағы гаризаларны тутыру урыннарына, аларны тутыру үрнәкләре һәм һәр муниципаль хезмәттән файдалану өчен кирәkle документлар исемлеге булган мәгълүмат стендларына, мондый хезмәтне күрсәтү тәртибе турында визуаль, текстлы һәм мультимедиалы мәгълүматны урнаштыруга һәм рәсмиләштерүгә карата, шул исәптән инвалидларны социаль яклау турындағы федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә инвалидларның күрсәтелгән объектлардан файдалана алу мөмкинлеген тәэмин итүгә карата таләпләр.

2.14.1. Муниципаль хезмәт күрсәтү янғынга каршы система һәм янғын сүндерү системасы белән жиһазландырылған биналарда һәм бүлмәләрдә гамәлгә ашырыла.

Гариза биручеләрне кабул итү урыннары документлар тутыру өчен кирәkle жиһазлар, мәгълүмат стендлары белән жиһазландырыла.

2.14.2. Инвалидларны социаль яклау турындағы Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль хезмәт күрсәтү урынына каршылыксыз керү максатыннан түбәндәгеләр тәэмин ителә:

1) Инвалидларның муниципаль хезмәт күрсәтү урынына тоткарлыксыз керү (бүлмәләргә уңайлы керү-чыгу һәм аның эчендә йөрү) мөмкинлеге тәэмин ителә.

2) муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибе турында визуаль, текстлы һәм мультимедиалы мәгълүматны гариза биручеләр өчен уңайлы урыннарда, шул исәптән инвалидларның чикләнгән мөмкинлекләрен исәпкә алыш урнаштыру;

3) күрү һәм мөстәкыйль хәрәкәт итү функциясе нык бозылған инвалидларны озатып йөрү һәм аларга ярдәм күрсәтү;

4) социаль, инженерлық һәм транспорт инфраструктуралары объектлары урнашкан территория буенча мөстәкыйль хәрәкәт итү, мондый объектларга керү һәм чыгу, шул исәптән кресло-коляскадан файдаланып, транспорт чарасына утырту һәм аннан төшерү мөмкинлеге;

5) инвалидларның хезмәтләрдән тоткарлыксыз файдалануын тәэмин итү өчен кирәкле жиһазларны һәм мәгълүмат чыганакларын, аларның чикләнгән тормыш эшчәнлеген исәпкә алып, тиешенчә урнаштыру;

6) инвалидлар өчен кирәкле тавыш һәм күрү мәгълүматын, шулай ук язуларны, билгеләрне, башка текстлы һәм график мәгълүматны рельефлы-нокталы Брайль шрифтын кулланып башкарылган билгеләр белән кабатлап би्रү;

7) сурдотәржемәчегә һәм тифлосурдотәржемәчегә керергә рәхсәт итү;

8) Россия Федерациясе Хезмәт һәм социаль яклау министрлығының 2015 елның 22 июнендәге 386н номерлы «Озатып йөрүче этнең маҳсус өйрәтелүен раслый торган документ формасын һәм аны бирү тәртибен раслау турында» гы әмәре белән билгеләнгән формада һәм тәртиптә бирелә торган һәм этнең маҳсус өйрәтелгән булуын раслый торган документ булганда, озатып йөрүче этне керту.

2.14.3. Инвалидларның муниципаль хезмәт күрсәту гамәлгә ашырыла торган объектлардан һәм Регламентның 2.14.2 пунктындагы 1-4 пунктчалары белән билгеләнгән, муниципаль хезмәт күрсәткәндә кулланыла торган чаралардан файдалана алыны тәэмин итү өлешендә таләпләр 2016 елның 1 июленнән соң файдалануга кертелгән яки яңартылган, реконструкцияләнгән объектларга һәм чараларга карата кулланыла.

Муниципаль хезмәттән һәркем файдалана алырлык булуы һәм сыйфат күрсәткечләре, шул исәптән гариза бирүченең муниципаль хезмәт алганда вазифаи затлар белән элемтәгә керү саны һәм аларның дәвамлылыгы, муниципаль хезмәт күрсәту барышы турында мәгълүмат алу мөмкинлеге, шул исәптән мәгълүмат-коммуникация технологияләреннән файдаланып, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәктә (шул исәптән тулы күләмдә), жирле үзидарәнең башкару- оештыру органының теләсә кайсы территориаль бүлекчәсендә, гариза бирүче сайлавы буенча (экстерриториаль принцип), 210-ФЗ номерлы Федераль законның 15.1 статьясында каралган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәкләрдә берничә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәт күрсәту турында гариза ярдәмендә (комплекслы мөрәжәгать) муниципаль хезмәт алу мөмкинлеге булу яки булмау

2.15.1. Муниципаль хезмәттән һәркемнен файдалану мөмкинлеге күрсәткечләре:

документлар кабул итү һәм бирү башкарыла торган бүлмәнен жәмәгать транспорты йөри торган урында урнашкан булуы;

белгечләрнен, шулай ук гариза бирүчеләрдән документлар кабул ителә торган бүлмәләрнен житәрлек санда булуы;

мәгълүмат стендларында, Бердәм порталда, Республика порталында, муниципаль районның рәсми сайтында муниципаль хезмәт күрсәту ысууллары, тәртибе һәм сроклары турында тулы мәгълүмат булу;

инвалидларга хезмәтләрдән башкалар белән тигез дәрәжәдә файдаланырга комачаулый торган каршылыкларны узуда ярдәм итү.

2.15.2. Муниципаль хезмәт күрсәту сыйфатын билгели торган күрсәткечләр:

- 1) документларны кабул итү һәм карап тикшерү вакытын үтәү;
- 2) муниципаль хезмәт нәтижәсен алу вакытын үтәү;
- 3) орган хезмәткәрләре тарафыннан административ регламентны бозуга карата нигезле шикаятыләр булмау;
- 4) гариза бирүченең вазифаи затлар белән аралашуы саны (консультацияләрне исәпкә алмыйча):

- муниципаль хезмәт күрсәтелгәндә гариза бирүченең Комитет яки құpfункцияле үзәк хезмәткәрләре белән аралашуы барлық кирәkle документлар белән гаризаны биргәндә бер тапкыр гамәлгә ашырыла;

- муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен Комитетта яки құpfункцияле үзәктә электрон документның көгазь нөсхәсе рәвешендә алу кирәк булган очракта – бер тапкыр.

Муниципаль хезмәт күрсәткәндә гариза бирүченең вазифаи затлар белән бер тапкыр аралашу дәвамлылығы 15 минуттан артый.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнең сыйфатын гариза бирүче құчмә радиотелефон жайлланмалары ярдәмендә, Республика порталын, терминал жайлланмаларын файдаланып бәяләргә хокуклы.

2.15.3. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең барышы турында мәгълүматны гариза бирүче Бердәм порталдагы, Республика порталындағы шәхси кабинеты аша, Комитетта, құpfункцияле үзәктә алырга мөмкин.

2.15.4. Муниципаль хезмәт күрсәту гариза бирүче теләге буенча, экстерриториаль принципка нигезләнеп, Татарстан Республикасы территориясендә яшәү урынына яки фактта яшәү (тору) урынына бәйсез рәвештә теләсә кайсы құpfункцияле үзәктә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәт комплекслы мөрәжәгать составында күрсәтелми.

2.16. Башка таләпләр, шул исәптән муниципаль хезмәттән экстерриториаль принцип буенча (муниципаль хезмәт экстерриториаль принцип буенча күрсәтелгән очракта) һәм электрон формада файдалану үзенчәлекләрен исәпкә ала торган таләпләр.

2.16.1. Муниципаль хезмәт электрон формада күрсәтелгәндә гариза бирүче түбәндәгеләргә хокуклы:

1) Бердәм порталда, Республика порталында урнаштырылган муниципаль хезмәт күрсәту тәртибе һәм вакытлары турында мәгълүмат алырга;

2) муниципаль хезмәт күрсәту турында гариза һәм муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle башка документлар, шул исәптән электрон сурәтләре элегрәк 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясындағы 1 өлешенең 7.2 пункты нигезендә Республика порталыннан файдаланып расланган документлар һәм мәгълүмат бирергә;

3) муниципаль хезмәт күрсәту турында электрон формада бирелгән гаризаларның үтәлеше турында белешмәләр алырга;

4) муниципаль хезмәт күрсәтүнең сыйфатын бәяләргә;

5) муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен электрон документ рәвешендә алырга;

6) Республика порталы аша, дәүләт hәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган органнар, алардагы вазифаи затлар, дәүләт hәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан дәүләт hәм муниципаль хезмәтләр күрсәткәндә кабул ителгән каарларга hәм башкарылган гамәлләргә (гамәл кылмауга) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү процессын тәэмин итә торган федераль дәүләт мәгълумат системасы порталы аша органның, шулай ук андагы вазифаи затларның, муниципаль хезмәткәрләрнең каарына hәм гамәленә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирергә.

2.16.2. Гаризаны формалаштыру Республика порталында электрон форманы тутыру юлы белән башкарыла. Гаризаны нинди дә булса башка төрле формада өстәмә рәвештә бирү зарурлыгы юк.

2.16.3. Гаризаны формалаштырганда:

1) гаризаны hәм хезмәт күрсәту өчен кирәkle башка документларның күчмермәсен алу hәм саклау мөмкинлеге;

2) берничә гариза бирүченең уртак гариза жибәрүен күздә тоткан хезмәтләр күрсәтүне сорап мөрәҗәгать иткәндә, берничә гариза бирүче тарафыннан гаризаның бер электрон формасын тутыру мөмкинлеге;

3) гаризаның электрон формасы күчмермәсен кәгазьдә бастыру мөмкинлеге;

4) гаризаның электрон формасына элек кертелгән билгеләрне, шул исәптән гаризаның электрон формасына билгеләр кертүдә ялгышлар булганда hәм кабат керту өчен эйләнеп кайтканда, кулланучы теләге буенча теләсә кайсы вакытта саклап калу мөмкинлеге;

5) гариза бирүче, Бердәм идентификация hәм аутентификация системасында урнаштырылган, Республика порталында бастырылган мәгълуматлардан файдаланып, белешмәләр кертә башлаганчы, гаризаның электрон формасында Бердәм идентификация hәм аутентификация системасында булмаган мәгълуматларга кагылышлы өлештәге юлларны тутыру мөмкинлеге;

6) электрон гариза формасын тутырганда, элек кертелгән мәгълуматны югалтыйча, теләсә кайсы этапка эйләнеп кайту мөмкинлеге;

7) гариза бирүченең элек бирелгән гаризаларына – кимендә бер ел эчендә, шулай ук өлешчә тутырылган гаризаларына кимендә өч ай эчендә керә алу мөмкинлеге тәэмин ителә.

2.16.4. Гариза бирүчеләрнең күпфункцияле үзәккә кабул итүгә язылуы (алга таба – язылу) Республика порталы, күпфункцияле үзәкнең контакт-үзәгө телефоны аша башкарыла.

Гариза бирүчегә күпфункцияле үзәктә билгеләнгән кабул итү графигы буенча кабул итү өчен теләсә нинди буш көнгә hәм вакытка язылу мөмкинлеге бирелә.

Билгеле бер көнгә язылу әлеге көн башланырга бер тәүлек кала тәмамлана.

Республика порталы аша алдан язылу өчен гариза бирүчегә система сората торган мәгълуматларны күрсәтергә кирәк, шул исәптән:

фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта);

телефон номерын;

электрон почта адресын (теләк буенча);

кабул итү буенча теләгән көнен һәм вакытын.

Гариза бирүче тарафыннан алдан язылу вакытында житкерелгән мәгълүматлар шәхси кабул итү вакытында гариза бирүче тапшырган документларга туры килмәгән очракта, алдан язылу гамәлдән чыгарыла.

Алдан язылган очракта, гариза бирүчегә талон-раслама бастырып алу мөмкинлеге бирелә. Әгәр гариза бирүче электрон почта адресын хәбәр итсә, күрсәтелгән адреска, кабул итү көнен, вакытын һәм урынын күрсәтеп, алдан язылуны раслау турында мәгълүмат юллана.

Алдан язылып, гариза бирүче килмәгән очракта, билгеләнгән кабул итү вакытыннан соң 15 минут үткәч, алдан язылуның гамәлдән чыгарылуы турында гариза бирүчегә мәжбүри рәвештә хәбәр ителә.

Гариза бирүче алдан язылу вакытыннан теләсә кайсы вакытта баш тартырга хокуклы

Россия Федерациясе норматив хокукый актлары нигезендә идентификацияләү һәм аутентификацияләү үтүдән, кабул итү максатын күрсәтүдән, шулай ук кабул итү өчен кирәkle вакыт аралыгын исәпләү өчен кирәkle белешмәләрне тапшырудан тыш, гариза бирүчедән башка гамәлләр кылуны таләп итү тыела.

3. Административ процедураларның составы, эзлеклелеге һәм аларны үтәү тәртибенә таләпләр, шул исәптән административ процедураларны электрон рәвештә башкару үзенчәлекләре, шулай ук күп функцияле үзәкләрдә административ процедураларны башкару үзенчәлекләре

3.1. Муниципаль хезмәт күрсәткәндә гамәлләрнең эзлеклелеген тасвиrlау

3.1.1. Муниципаль хезмәт күрсәту түбәндәге административ процедураларны үз эченә ала:

- 1) гариза бирүчегә консультация бирү;
- 2) гариза бирүче тарафыннан тапшырылган документлар жыелмасын кабул итү һәм карап тикшерү;
- 3) муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнаша торган органнарга ведомствоара мөрәҗәгатьләр жибәрү;
- 4) муниципаль хезмәт нәтижәсен әзерләү;
- 5) гариза бирүчегә муниципаль хезмәт нәтижәсен тапшыру (юллау).
- 6) техник хаталарны төзәтү.

3.2. Гариза бирүчегә консультацияләр бирү

3.2.1. Гариза бирүченең муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле мәсьәләләр буенча мөрәҗәгате административ процедураларны башкара башлау өчен нигез булып тора.

Административ процедураларны башкару өчен җаваплы вазифаи зат (хезмәткәр):

- гариза бирүче күпфункцияле үзәккә мөрәҗәгать иткәндә – күпфункцияле үзәк хезмәткәре;

мөрәжәгать итүчене Органга мөрәжәгать иткәндә - баш архитектор хезмәте белгече (алга таба - консультация өчен жаваплы вазыйфай зат).

3.2.2. Гариза бирүче муниципаль хезмәт күрсәту тәртибе һәм вакыты буенча консультация алу өчен күпфункцияле үзәккә шәхсән, телефон һәм электрон почта аша мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Күпфункцияле үзәк хезмәткәре гариза бирүчегә, шул исәптән тапшырыла торган документларның составы, формасы һәм муниципаль хезмәттән файдалануга кагылышлы башка мәсьәләләр буенча консультация бирә.

Мөрәжәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәту тәртибе турында мәгълүматны МФЦның рәсми сайтында алырга мөмкин <http://mfc16.tatarstan.ru>.

Әлеге пункт белән билгеләнә торган процедуралар гариза бирүче мөрәжәгать иткән көндә башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтиҗәләре: муниципаль хезмәттән файдалану өчен кирәkle документларның составы, формасы һәм башка мәсьәләләр буенча бирелә торган консультацияләр.

3.2.3. Гариза бирүче Комитетка телефон һәм электрон почта аша мөрәжәгать итәргә, шулай ук Республика порталында, Комитет сайтында муниципаль хезмәт күрсәту тәртибе һәм вакытлары турында, шулай ук тапшырыла торган документларның составы, формасы һәм башка мәсьәләләр буенча консультация алырга хокуклы.

Консультация бирү өчен жаваплы вазифаи зат мәгълүматны гариза бирүчегә административ регламентның 1.3.4 пункты таләпләре нигезендә хәбәр итә.

Әлеге пунктта билгеләнә торган административ процедуралар мөрәжәгать кергән көннән алып өч эш көне эчендә башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтиҗәләре: муниципаль хезмәттән файдалану өчен кирәkle документларның составы, формасы һәм башка мәсьәләләр буенча бирелә торган консультацияләр.

3.3. Гариза бирүче тарафыннан тапшырылган документлар комплектын кабул итү һәм карап тикшерү

3.3.1. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен документларны күпфункцияле үзәк яки күпфункцияле үзәкнең читтәге эш урыны аша кабул итү.

3.3.1.1. Гариза бирүче (гариза бирүче вәкиле) муниципаль хезмәт күрсәту турында гариза белән шәхсән күпфункцияле үзәккә мөрәжәгать итә һәм административ регламентның 2.5 пункты нигезендә документлар тапшыра.

3.3.1.2. Күпфункцияле үзәкнең гаризаларны кабул итүче хезмәткәре:

мөрәжәгать предметын билгели;

гариза бирүченең шәхесен таныклый;

документлар бирүче затның вәкаләтләрен тикшерә;

- документларның административ регламентның 2.5 пунктында күрсәтелгән таләпләргә туры килү-килмәвен тикшерә;

күпфункцияле үзәкнең автоматлаштырылған мәгълұмат системасында гаризаның электрон формасын тутыра;

кәгазь чыганакта административ регламентның 2.5 пунктінда күрсөтлөгөн документларны тапшырганда, тапшырылған документларны сканлаштыра;

күпфункцияле үзәкнең автоматлаштырылған мәгълұмат системасыннан гаризаны бастырып чыгара;

тикшеру һәм имзалау өчен гариза бирүчегә бирә;

имзаланған гаризаны күпфункцияле үзәкнең автоматлаштырылған мәгълұмат системасында сканерлый;

электрон формада тапшырылған документларны яки сканерланған документларның электрон сурәтләрен күпфункцияле үзәкнең автоматлаштырылған мәгълұмат системасына көртә, электрон эшнамә формалаштыра;

имзаланған гаризаны һәм кәгазь документларның төп нөсхәләрен кире кайтара; гариза бирүчегә документларны кабул итү түрінде раслама бирә.

Әлеге пункт белән билгеләнә торған процедуралар гариза бирүче мөрәжәгать иткән көндә башкарыла.

Административ процедураларның нәтижәсе: жибәрергә өзөр гариза һәм документлар жыелмасы.

3.3.1.3. Күпфункцияле үзәк хезмәткәре гариза бирүчедән кабул ителгән документлар жыелмасын электрон рәвештә (электрон эшләр жыелмасы составында) гариза бирүче күпфункцияле үзәкнең структур бүлекчәсенә мөрәжәгать иткән көннән алып бер эш көне дәвамында Органга жибәрә.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре: электрон хезмәттәшлек системасы аша органга жибәрелгән гариза һәм документлар жыелмасы (электрон эш).

3.3.2. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен документларны Республика порталы аша электрон формада кабул итү.

3.3.2.1. Гаризаны электрон формада тапшыру өчен гариза бирүче түбәндәгө гамәлләрне башкара:

авторизация уза;

электрон гариза формасын ача;

муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәклө һәм мәжбүри булған белешмәләрне үз эченә алған электрон гариза формасын тутыра;

документларны электрон рәвештә яисә документларның электрон сурәтләрен электрон гариза формасына беркетә (кирәк булғанда);

электрон формада муниципаль хезмәт күрсәтү шартлары һәм тәртибе белән танышу, килешү фактын раслый (электрон гариза формасында ризалық түрінде тиешле тамга куя);

хәбәр ителгән мәгълұматларның дөреслеген раслый (электрон гариза формасында тиешле тамга куя);

тутырылған электрон гаризаны жибәрә (электрон гариза формасында тиешле төймәгә баса);

- административ регламентның 2.5.3 пункты таләпләре нигезендә электрон гаризаны имзалый;

электрон гаризаны жибәрү түрінде хәбәрнамә ала.

Формалаштырылган гаризаны формат-логик яктан тикшерү гариза бирүче тарафыннан электрон гариза формасында булган һәр юл тутырылганнын соң башкарыла. Электрон гариза формасындагы юлның дөрес тутырылмаганлығы ачыкланган очракта, гариза бирүчегә ачыкланган хатаның характеры һәм аны бетерү тәртибе турында мәгълүмат турыдан-туры электрон гариза формасында мәгълүмати хәбәр ярдәмендә житкерелә.

Өлөгө пункт белән билгеләнә торган процедуралар гариза бирүче мәрәжәгать иткән көндә башкарыла.

Административ процедураларны үтәү нәтижәләре булып электрон хезмәттәшлек системасы ярдәмендә Органга юнәлтелгән электрон эш тора.

3.3.3. Документлар жыелмасын Орган тарафыннан карап тикшерү.

3.3.3.1. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle гариза һәм башка документлар керү административ процедураны үти башлау өчен нигез булып тора.

Административ процедураны үтәү өчен жаваплы вазифаи зат (хезмәткәр) баш архитектор хезмәте белгече булып тора (алга таба - документлар кабул итү өчен жаваплы вазифаи зат):

3.3.3.2. Гариза бирүче Органга гариза белән мәрәжәгать иткән очракта, документлар кабул итү өчен жаваплы вазифаи зат:

мәрәжәгать предметын билгели;

гариза бирүченең шәхесен билгели;

документлар бирүче затның вәкаләтләрен тикшерә;

- документларның административ регламентның 2.5 пункты белән билгеләнгән таләпләргә туры килүен, бирелгән документларның билгеләнгән таләпләргә туры килүен (документлар күчермәләренең тиешенчә рәсмиләштерелүен, документларда чистартылган, өстәп язылган, сыйылган сүзләрнең һәм башка килештерелмәгән төзәтүләрнең булмавын) тикшерә;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасында гаризаның электрон формасын тутыра;

кәгазь чыганакта административ регламентның 2.5 пунктында курсәтелгән документларны тапшырганда, тапшырылган документларны сканлаштыра;

гаризаны бастырып ала;

тикшерү һәм имзалау өчен гариза бирүчегә бирә;

имзаланганнын соң имзаланган гаризаны сканерлый;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасына электрон рәвештә тапшырылган документларны яисә сканерланган документларның электрон сурәтләрен кертә, электрон эшнамә формалаштыра;

имзаланган гаризаны һәм кәгазь документларның төп нөсхәләрен гариза бирүчегә кайтара;

гариза бирүчегә документларны кабул итү турында раслама бирә.

Документларны кабул итүне кире кагу өчен нигезләр булган очракта, документлар кабул итү өчен жаваплы вазифаи зат гариза бирүчегә гаризаны кабул итү өчен каршылыклар булуы турында хәбәр итә һәм, документларны кабул итүне кире

кагу өчен ачыкланган нигезләрнең эчтәлеген аңлатып, аңа документларны кире кайтара.

3.3.3.3. Карап тикшерү өчен документлар килеп ирешкәч, документлар кабул иту өчен жаваплы вазифаи зат:

- гаризага эш номенклатурасы нигезендә номер һәм «Документларны тикшерү» статусы бирә;

килеп ирешкән электрон эшнамәләрне, шул исәптән гариза бирүче тарафыннан электрон рәвештә теркәлгән документларны һәм документларның электрон сурәтләрен өйрәнә;

документларның тулы булуын, электрон сурәтләренең уқылышын тикшерә;

Бердәм порталга кереп, электрон имзаның гамәлдә булу шартлары үтәлешен тикшерә (гариза бирүче тарафыннан көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган документларның электрон сурәтләре тапшырылган очракта).

Административ регламентның 2.7.1 пунктында каралган нигезләр булганда, муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итуне кире кагу турында карап проектын әзерли.

Әгәр көчәйтелгән квалификацияле электрон имзаны тикшерү нәтижәсендә аның гамәлдә булу шартлары үтәлмәве ачыкланса, баш тарту турындагы карап проекты аны кабул иту өчен нигез булып торган 63-ФЗ номерлы федераль законның 11 статьясы пунктларын үз эченә алырга тиеш.

Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итуне кире кагу турында карап проекты, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп (муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итуне кире кагу өчен нигезләр әлеге документларга карата билгеләнгән таләпләр үтәлмәү белән бәйле булган очракта, документларны кабул итуне кире кагу өчен нигезләрдә тапшырылмаган, дөрес булмаган һәм (яисә) каршылыклы белешмәләрне үз эченә алган, билгеләнгән таләпләрне үтәми тутырылган документлар (мәгълүмат, белешмәләр) исемнәре турында мәгълүмат булырга тиеш), билгеләнгән тәртиптә электрон документлар әйләнеше системасы аша килештерүгә жибәрелә.

Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итуне кире кагу турында карап проектын килештерү администрив регламентның 3.5 пункты белән каралган тәртиптә башкарыла.

Регламентның 2.7.1 пунктында каралган документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, документларны кабул иту өчен жаваплы вазифаи зат гариза кергән көннән алып бер эш көне эчендә гариза бирүчегә, гаризада күрсәтелгән ысулыны кулланып, гаризаның керү һәм теркәү номерын, гаризаны алу датасын, файллар, аңа теркәлгән документлар исемлекләрен, муниципаль хезмәт нәтижәсен алу датасын үз эченә алган хәбәрнамә жибәрә.

3.3.3.4. Администрив регламентның 3.3.3.1, 3.3.3.3 пунктларында күрсәтелгән процедуралар, техник мөмкинлек булганда, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасын кулланып, автомат режимда башкарыла.

3.3.3.5. Административ регламентның 3.3.3 пункты белән билгеләнә торган административ процедуралар карап тикшерү өчен гариза көргән көннән алыш бер эш көне эчендә гамәлгә ашырыла.

Административ процедураларны үтәү нәтиҗәләре булып карап тикшерү өчен кабул ителгән документлар жыелмасы яисә муниципаль хезмәт курсәтү өчен кирәклे документларны кабул итүне кире кагу турындагы карап проекты тора.

3.4. Муниципаль хезмәт курсәтүдә катнаша торган органнарга ведомствоара запрослар жибәрү

3.4.1. Административ процедураны башкаруга вәкаләтле вазифаи затның (хезмәткәрнен) документларны кабул итү өчен жаваплы вазифаи заттан (хезмәткәрдән) гариза бирүчедән кабул ителгән документларны алуы административ процедураны үти башлау өчен нигез булып тора.

Административ процедураны үтәү өчен жаваплы вазыйфаи зат (хезмәткәр) баш архитектор хезмәте белгече (ведомствоара гарызnamәләр юнәлеше өчен жаваплы вазыйфаи зат).

3.4.2. Ведомствоара мөрәжәгатьләр жибәрү өчен жаваплы вазифаи зат административ регламентның 2.6.1 пунктында каралган документларны һәм белешмәләрне бирү турында электрон формада мөрәжәгатьләр төзи һәм аларны ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы (техник мөмкинлек булмаганда – башка ысууллар белән) аша жибәрә.

Әлеге пункт белән билгеләнә торган административ процедуралар карап тикшерү өчен гариза кабул ителгән көнне башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтиҗәләре: хакимият органнарына һәм (яки) хакимият органнары карамагындагы оешмаларга жибәрелгән мөрәжәгатьләр.

3.4.3. Ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы аша килгән мөрәжәгатьләр нигезендә мәгълүмат белән тәэммин итүче оешма белгечләре муниципаль хезмәт курсәтү өчен сорала торган документларны (мәгълүматны) бирә яисә кирәклे документлар һәм (яисә) мәгълүмат булмау турында хәбәрнамә (алга таба – кире кагу турында хәбәрнамә) жибәрә.

Әгәр ведомствоара мөрәжәгатькә жавап әзерләүнен һәм жибәрүнен башка вакыты федераль законнар, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен хокукый актлары һәм федераль законнар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән билгеләнмәгән булса, әлеге пункт белән карала торган административ процедуралар документ һәм мәгълүмат бирүче органга яки оешмага ведомствоара мөрәжәгать көргән көннән алыш биш көн эчендә гамәлгә ашырыла.

Административ процедураларны башкару нәтиҗәләре: ведомствоара мөрәжәгатьләр жибәрү өчен жаваплы вазифаи затка юлланган муниципаль хезмәт курсәтү өчен кирәклे документлар (мәгълүматлар) яки кире кагу турында хәбәрнамә.

3.4.4. Ведомствоара мөрәжәгатьләр жибәрү өчен жаваплы вазифаи зат:

ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасы аша соратып алына торган, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны (белешмәләрне) яки, документлар һәм (яисә) мәгълүмат булмаганда, кире кагу турында хәбәрнамә ала;

административ регламентның 2.7.1 пунктында каралган нигезләр булганда, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүне кире кагу турында карап проектын әзерли.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүне кире кагу турында карап проекты, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп (муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүне кире кагу өчен нигезләр әлеге документларга карата билгеләнгән таләпләр үтәлмәү белән бәйле булган очракта, документларны кабул итүне кире кагу өчен нигезләрдә тапшырылмаган, дөрес булмаган һәм (яисә) каршылыклы белешмәләрне үз эченә алган, билгеләнгән таләпләрне үтәми тутырылган документлар (мәгълүмат, белешмәләр) исемнәре турында мәгълүмат булырга тиеш), билгеләнгән тәртиптә электрон документлар әйләнеше системасы аша килештерүгә жибәрелә.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүне кире кагу турында карап проектын килештерү администрив регламентның 3.5 пункты белән каралган тәртиптә башкарыла.

Әлеге пункт белән билгеләнә торган административ процедуралар ведомствоара мөрәжәгатьләр буенча мәгълүмат алынган көнне гамәлгә ашырыла.

Административ процедураларны башкару нәтиҗәләре: муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документлар (белешмәләр), муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүне кире кагу турында карап проекты.

3.4.5. Административ регламентның 3.4.2, 3.4.4 пунктларында күрсәтелгән процедуралар, техник мөмкинлек булганда, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасын файдаланып, автомат режимда, шул исәптән гаризаны административ регламентның 2.13 пункты нигезендә теркәү вакытыннан башлап гамәлгә ашырыла.

3.4.6. Административ регламентның 3.4 пунктында курсәтелгән административ процедураларны башкаруның максималь вакыты биш эш көнен тәшкил итә.

3.5. Муниципаль хезмәт нәтиҗәсен әзерләү.

3.5.1. Административ процедураны башлау өчен нигез булып ведомствоара мөрәжәгатьләр жибәрү өчен жаваплы вазифаи заттан муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документлар (белешмәләр) жыелмасы килеп ирешү тора.

Административ процедураны үтәү өчен жаваплы вазыйфаи зат - баш архитектор хезмәте белгече (муниципаль хезмәт күрсәту нәтиҗәсен әзерләү өчен жаваплы вазыйфаи зат).

3.5.2. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтиҗәсен әзерләү өчен жаваплы вазифаи зат:

муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларның тупланган жыелмасын карап тикшерә;

административ регламентның 2.8.2 пунктында курсәтелгән муниципаль хезмәт

күрсәтүдән баш тарту нигезләре ачыкланганда, муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турында карап проектын өзөрли һәм аны билгеләнгән тәртиптә электрон документлар әйләнеше системасы аша килемштерүгә жибәрә. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турындагы карап проектын килемштерү административ регламентның 3.5.5 пунктында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла;

административ регламентның 2.8.2 пунктында каралган муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәклө документларны карау йомгаклары буенча мөрәҗәгать итүчегә мәдәни мирас объектын саклау эшләре төрләрен һәм аларның этапларын билгеләү өчен мәдәни мирас объектына бару кирәклеге һәм вакыты турында телефон аша хәбәр итә (мәдәни мирас объектын саклап калу эшләре төрләрен һәм аларның этапларын, урынга чыгып, аларны саклау буенча эшләр төрләрен билгеләү кирәк булганда).

Әлеге пункт белән билгеләнгән административ процедуралар бер көн эчендә башкарыла.

Административ процедураларны үтәү нәтижәләре булып түбәндәгеләр тора: муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турында карап проекты, мөрәҗәгать итүчегә объектка чыгу турында хәбәр итү.

3.5.3. Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен өзөрләү өчен җаваплы вазыйфаи зат мәдәни мирас объектын һәм аның территориясен карап чыга, бинаның (биналарның), мәдәни мирас объекты территориясенең (кирәк булганда) фасадларын, интерьерларын һәм элементларын фотога төшерә; планлаштырылган эшләрнең мәдәни мирас объектын саклауга юнәлтелүе мәдәни мирас объектының (сак предметының) үзенчәлекләрен үзгәртмичә, аны һичшиксе саклап калынырга тиешле мәдәни мирас объектларының бердәм дәүләт реестрына кертү өчен нигез булган мәдәни мирас объекты үзенчәлекләрен үзгәртмичә, шулай ук мәдәни мирас объектының территориясен һәм (яисә) зоналарын тоту режимына туры килүе раслана.

Әлеге пункт белән билгеләнгән административ процедуралар бер көн эчендә башкарыла.

Административ процедураларны үтәү нәтижәләре булып түбәндәгеләр тора: тикшерү акты.

3.5.4. Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен өзөрләү өчен җаваплы вазыйфаи зат көргән белешмәләр һәм объектны карау акты нигезендә:

муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турында йөкләмә проектын яисә карап проектын өзөрли;

муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсенең өзөрләнгән проектын билгеләнгән тәртиптә электрон документ әйләнеше системасы ярдәмендә килемштерүгә жибәрә.

Әлеге пункт белән билгеләнә торган административ процедуралар бер эш көне эчендә гамәлгә ашырыла.

Административ процедураларны үтәү нәтижәләре: муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турында карап проекты, бирем проекты.

3.5.5. Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен (алга таба - документлар проектлары) проектка килемштерү һәм имза салу муниципаль хезмәт нәтижәсен өзөрләү өчен җаваплы структур бүлекчә житәкчесе, Орган житәкчесе урынбасары, Орган житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Кимчелекләр булган өзөр документ проектлары муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен өзөрләү өчен жаваплы затка эшләп бетерү өчен кире қайтарыла. Кимчелекләр бетерелгәннән соң, документ проектлары килештерү һәм имзалау өчен кабат бирелә.

Документ проектларын карап тикшергәндә орган житәкчесе органдағы вазифаи затларның административ процедураларны башкару вакытлары, аларның эзлеклелеге һәм тулылығы, органдағы вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан электрон документлар әйләнеше системасында килештерүләр булу-булмау өлешендә административ регламентны үтәвен тикшерә.

Административ процедураларны үтәү сроклары, аларның эзлеклелеге һәм тулылығы өлешендә хокук бозулар ачыкланган очракта, Орган житәкчесе административ регламентның 4.3 пункты нигезендә хокук бозуларга юл куйган затларны жаваплылыкка тартырга тәкъдим итә.

Әлеге пункт белән билгеләнә торган административ процедуралар ике эш көне эчендә гамәлгә ашырыла.

Административ процедураларны үтәү нәтижәләре булып түбәндәгеләр тора: муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итудән баш тарту турындагы карап, муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турындагы карап, биремгә кул куелган.

3.5.6. Административ регламентның 3.5.2, 3.5.3 пунктларында күрсәтелгән процедураларны үтәү, техник мөмкинлек булганда, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасын кулланып, автомат режимда гамәлгә ашырыла.

Административ регламентның 3.4 пунктында күрсәтелгән административ процедураларны башкаруның максималь вакыты биш эш көнен тәшкил итә.

3.6. Гариза бирүчегә муниципаль хезмәт нәтижәсен бирү (юллау).

3.6.1. Муниципаль хезмәт күрсәтүне раслый торган документның административ процедураны башкару өчен жаваплы вазифаи зат тарафыннан алынуы административ процедураны үти башлау өчен нигез булып тора.

Административ процедураны үтәү өчен жаваплы вазыйфаи зат булып баш архитектор хезмәте белгече (документлар бирү (жибәрү) өчен жаваплы вазыйфаи зат) тора.

3.6.2. Документларны бирү (юллау) өчен жаваплы вазифаи зат:

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасы документларын алып бару буенча ярдәмче системага муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәләре турында белешмәләрне теркәүне һәм кертүне тәэмин итә;

- гариза бирүчегә (аның вәкиленә) муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе турында һәм муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен Комитетта яки күпфункцияле үзәктә алу мөмкинлеге турында гаризада күрсәтелгән ысул белән хәбәр итә.

Процедураларны башкару, техник мөмкинлек булганда, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасын қулланып, автомат режимда гамәлгә ашырыла.

Әлеге пункт белән билгеләнә торган административ процедуралар Комитетның (органның) вәкаләтле вазифаи заты тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе булып торган документ имзаланган көннән алыш бер өш көне эчендә гамәлгә ашырыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре: муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәләре турында белешмәләрне мәгълүмат системаларында урнаштыру, гариза бирүчегә (аның вәкиленә) муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе һәм аны алу ысуллары турында хәбәр итү.

3.6.3. Муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен бирү (жибәрү) тәртибе:

3.6.3.1. Гариза бирүче, муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен сорап, күпфункцияле үзәккә мөрәжәгать иткәндә, күпфункцияле үзәк хезмәткәре гариза бирүчегә муниципаль хезмәт нәтижәсен бирә. Гариза бирүченең таләбе буенча электрон документның көгазь чыганактагы нөсхәсе белән бергә аңа электрон документның күчерелмә мәгълүмат чыганагына яздырылган нөсхәсе бирелергә яки электрон документ нөсхәсе гариза бирүченең электрон почтасына жибәрелергә мөмкин. Мәгълүматны күчерелмә чыганакка яздырганда яки аның нигезендә электрон документның көгазь чыганактагы нөсхәсе төзелгән электрон документ нөсхәсен электрон почта аша жибәргән очракта, әлеге электрон документ нөсхәсенең электрон документның көгазь чыганактагы нөсхәсе белән тәңгәллеге, көчәйтелгән квалификацияле электрон имза қулланып, вәкаләтле хезмәткәр тарафыннан раслана.

Әлеге пункт белән билгеләнә торган административ процедуралар гариза бирүче килгән көнне күпфункцияле үзәкнең хезмәт регламентында билгеләнгән вакыт эчендә чират тәртибендә гамәлгә ашырыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре: муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен бирү фактын күпфункцияле үзәкнең автоматлаштырылган мәгълүмат системасында теркәү, гариза бирүчегә бирелгән муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе.

3.6.3.2. Гариза бирүче муниципаль хезмәт нәтижәсен алу өчен Республика порталы аша мөрәжәгать иткәндә, муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе булып торган, органдагы вазифаи зат (орган) тарафыннан көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган документның электрон сурәте гариза бирүченең шәхси кабинетына автомат рәвештә жибәрелә.

Әлеге пунктта билгеләнә торган административ процедуралар муниципаль хезмәт күрсәтүне (курсәтүдән баш тартуны) раслый торган документны имзалау көнендә Органдагы вәкаләтле вазифаи зат (Орган) тарафыннан башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре: Республика порталыннан файдаланып, гариза бирүчегә муниципаль хезмәт күрсәтүне (шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүне кире кагуны) раслый торган документ жибәрү (бирү).

3.6.3.3. Гариза бирүче муниципаль хезмәт нәтижәсен сорап Органга мөрәжәгать иткәндә, документларны бирү (жибәрү) өчен җаваплы вазифаи зат гариза бирүчегә

муниципаль хезмәт нәтижәсен бирә. Гариза бирүченең таләбе буенча электрон документның кәгазь чыганактагы нөсхәсе белән бергә ана электрон документның күчерелмә мәгълүмат чыганагына яздырылган нөсхәсе бирелергә яки электрон документ нөсхәсе гариза бирүченең электрон почтасына жибәрелергә мөмкин.

Әлеге пунктта билгеләнә торган административ процедуралар, Комитетның эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре нигезендә, гариза бирүче килгән көнне чират тәртибендә башкарыла.

Процедураларны башкару нәтижәсе: дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту очен билгеләнгән автоматлаштырылган мәгълүмат системасында муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен бирү фактын теркәү.

3.7. Техник хatalарны төзәту

3.7.1. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган документта техник хatalар барлыгы ачыкланган очракта, гариза бирүче Органга түбәндәге документларны юллый:

- техник хатаны төзәту түрүнде гариза (әлеге административ регламентның 4 номерлы күшымтасы);

гариза бирүчегә муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе буларак тапшырылган, техник хатасы булган документ;

техник хatalар булуны дәлиллә торган, юридик көчкә ия документлар.

Муниципаль хезмәт нәтижәсе булган документта күрсәтелгән мәгълүматлардагы техник хатаны төзәту түрүнде гариза гариза бирүче (вәкаләтле вәкил) тарафыннан почта аша (шул исәптән электрон почта аша) яки Республика порталы яки күпфункцияле үзәк аша бирелә.

3.7.2. Документлар кабул итү очен жаваплы вазифаи зат техник хатаны төзәту түрүнде гаризаны кабул итә, теркәп бирелгән документлар белән гаризаны терки һәм аларны документларны эшкәртү очен жаваплы вазифаи затка тапшыра.

Әлеге пунктта билгеләнә торган процедуралар гаризаны теркәү көненнән алыш бер эш көне эчендә башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәләре – карап тикшерү очен документларны эшкәртү очен жаваплы вазифаи затка жибәрелгән кабул ителгән һәм теркәлгән гариза.

3.7.3. Документларны эшкәртү очен жаваплы вазифаи зат документларны карап тикшерә һәм, муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган документка төзәтмәләр керту максатыннан, административ регламентның 3.5 пункты белән каралган процедураларны башкара һәм, гариза бирүчедән (вәкаләтле вәкилдән) техник хатасы булган документның төп нөсхәсен алыш, шәхсән үзенә имза куйдырып, төзәтелгән документны гариза бирүчегә (вәкаләтле вәкилгә) тапшыра яки гариза бирүче адресына почта аша (электрон почта аша), техник хаталы документның төп нөсхәсен Комитетка тапшырган очракта, документны алу мөмкинлеге булу түрүнде хат юллый.

Әлеге пункт белән билгеләнә торган административ процедуралар техник хата ачыкланганнан соң яисә жибәрелгән хатаны төзәтү турында теләсә кайсы кызыксынган заттан гариза алганнан соң ике эш көне дәвамында башкарыла.

Административ процедураларны башкару нәтижәсе: гариза биручегә тапшырылган (жибәрелгән) документ.

Муниципаль хезмәт күрсәтүне тикшереп тору тәртибе һәм рәвешләре

4.1. Жаваплы вазифаи затлар тарафыннан административ регламент нигезләмәренең һәм муниципаль хезмәт күрсәтүгә таләпләрне билгели торган башка норматив хокукий актларның үтәлешен һәм башкарылуын, шулай ук алар тарафыннан каарлар кабул итүне агымдагы контрольдә тотуны гамәлгә ашыру тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылыгын һәм сыйфатын контролльдә тоту гариза бирүчеләрнең хокукларын бозу очракларын ачыклауны һәм бетерүне, муниципаль хезмәт күрсәту процедураларының үтәлешен тикшерүне, жирле үзидарә органындагы вазифаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата каарлар әзерләүне үз эченә ала.

Административ процедураларның үтәлешен контролльдә тоту формаларына түбәндәгеләр керә:

- 1) муниципаль хезмәт күрсәтү буенча документ проектларын тикшерү һәм килештерү;
- 2) эш башкаруны алыш бару буенча билгеләнгән тәртиптә тикшерүләр уздыру;
- 3) муниципаль хезмәт күрсәту процедураларының үтәлеше буенча билгеләнгән тәртиптә контролль тикшерүләр уздыру.

Агымдагы контролльдә тоту максатыннан электрон мәгълүматлар базасында булган белешмәләр, хезмәт корреспонденциясе, административ процедураларны үтәүне гамәлгә ашыручи вазифаи затлар тарафыннан телдән һәм язмача бирелгән мәгълүматлар, тиешле документларны исәпкә алу журналлары һәм башка мәгълүматлар кулланыла.

Муниципаль хезмәт күрсәткәндә һәм каарлар кабул иткәндә гамәлләр кылуны контролльдә тоту өчен, жирле үзидарә органы житәкчесенә муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәләре турында белешмәләр тапшырыла.

Административ процедураларны башкару вакытын, эзлеклелеген һәм эчтәлеген бозу очраклары һәм сәбәпләре турында вазифаи затлар муниципаль хезмәт күрсәтә торган орган житәкчесенә кичекмәстән хәбәр итәләр, шулай ук хокук бозуларны бетерү буенча ашыгыч чаралар күрәләр.

Муниципаль хезмәт күрсәтү буенча административ процедуралар белән билгеләнгән гамәлләрнең эзлеклелеген үтәүне агымдагы контролльдә тоту жирле үзидарә органы житәкчесенә муниципаль хезмәт күрсәтү эшен оештыру өчен жаваплы урынбасары, муниципаль хезмәт күрсәтү эшен оештыручи бүлек башлыгы тарафыннан башкарыла.

Агымдагы контрольне гамәлгә ашыручы вазифаи затлар исемлеге жирле үзидарә органының структур бүлекчәләре турындагы нигезләмәләр һәм вазифаи регламентлар белән билгеләнә.

4.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылығы һәм сыйфаты буенча планлы һәм планнан тыш тикшерүләр уздыру тәртибе һәм аларның кабатлану ешлыгы, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылығын һәм сыйфатын контролльдә тотуның тәртибе һәм формалары

4.2.1. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылығын һәм сыйфатын тикшереп тору түбәндәгеләр рәвешләрендә гамәлгә ашырыла:

1) тикшерүләр үткәру;

2) Орган гамәлләренә (гамәл кылмавына) мөрәжәгать итүчеләрнең, шулай ук аларның вазифаи затларының, муниципаль хезмәткәрләрнең шикаятыләрен карау.

4.2.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылығын һәм сыйфатын контролльдә тотуны гамәлгә ашыру максатыннан планлы һәм планнан тыш тикшерүләр уздырыла. Планлы тикшерүләрне гамәлгә ашыру тәртибе һәм ешлыгы орган эше планы белән билгеләнә. Тикшерү барышында муниципаль хезмәт күрсәту белән бәйле барлык мәсьәләләр (комплекслы тикшерүләр) яки муниципаль хезмәт күрсәту белән бәйле аерым мәсьәлә (тематик тикшерүләр) карап тикшерелергә мөмкин. Тикшерү шулай ук гариза бирученең конкрет шикаяте буенча үткәрелергә мөмкин.

4.2.3. Планнан тыш тикшерүләр административ регламентны үтәү буенча элек ачыкланган хокук бозуларны бетерүне тикшерүгә бәйле рәвештә, шулай ук гариза биручеләрдән органның, шулай ук андагы вазифаи затларының, муниципаль хезмәткәрләрнең гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятыләр кергән очракта үткәрелә.

4.2.4. Тикшерү нәтиҗәләре тикшерү акты рәвешендә рәсмиләштерелә, анда ачыкланган житешсезлекләр һәм аларны бетерү буенча тәкъдимнәр күрсәтелә.

4.3. Муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазифаи затларының муниципаль хезмәт күрсәту барышында алар тарафыннан кабул ителә торган каарлары һәм башкарыла торган гамәлләре (гамәл кылмавы) өчен жаваплылыгы

Үткәрелгән тикшерү нәтиҗәләре буенча гариза биручеләрнең хокуклары бозылу очраклары ачыкланса, гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка тартыла.

Жирле үзидарә органы житәкчесе гаризаларның вакытында карап тикшерелмәве өчен жаваплы.

Жирле үзидарә органының структур бүлекчәсе житәкчесе (житәкче урынбасары) административ регламентның III бүлегендә күрсәтелгән административ гамәлләрне вакытында һәм (яки) тиешенчә үтәмәгән өчен жаваплы.

Вазифаи затлар һәм башка муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителә торган каарлар һәм башкарыла (башкарылмый) торган гамәлләр өчен законда билгеләнгән тәртиптә жаваплы.

4.4. Муниципаль хезмәт күрсәтүне контролльдә тоту, шул исәптән гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан контролльдә тоту тәртибенә һәм формаларына карата таләпләрне характерлый торган нигезләмәләр.

Муниципаль хезмәт күрсәтүне гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан контролльдә тоту муниципаль хезмәт күрсәткәндә жирле үзидарә органы эшчәнлегенең ачыклыгы, муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибе турында тулы, актуаль һәм дөрес мәгълүмат алу һәм муниципаль хезмәт күрсәтү барышында мөрәҗәгатьләрне (шикаятыләрне) судка кадәр карап тикшерү мөмкинлеге аша гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәт күрсәтә торган органның, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтә торган күпфункцияле үзәкнең, 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә күрсәтелгән оешмаларның, шулай ук алардагы вазифаи затларның, муниципаль хезмәткәрләрнең, хезмәткәрләрнең карапларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү тәртибе

5.1. Гариза бирүчеләр муниципаль хезмәт күрсәтә торган органның, муниципаль хезмәт күрсәтә торган органдагы вазифаи затның, муниципаль хезмәткәрнең, муниципаль хезмәт күрсәтә торган орган житәкчесенең, күпфункцияле үзәкнең, күпфункцияле үзәк хезмәткәренең, 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган оешмаларның, шулай ук алардагы хезмәткәрләрнең гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка кадәр шикаять бирү хокукуна ия.

Гариза бирүче шулай ук түбәндәге очракларда шикаять белән мөрәҗәгать итә ала:

1) муниципаль хезмәт күрсәтү турындагы гаризаны, 210-ФЗ номерлы федераль законның 15.1 статьясында күрсәтелгән мөрәҗәгатьне теркәү вакытын бозу;

2) муниципаль хезмәт күрсәтү вакытын бозу. Күпфункцияле үзәккә 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә тулы күләмдә тиешле муниципаль хезмәтләр күрсәтү функциясе йөкләнгән булса, әлеге очракта гариза бирүче тарафыннан күпфункцияле үзәк, күпфункцияле үзәк хезмәткәре карапларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирелергә мөмкин;

3) гариза бирүчедән муниципаль хезмәт күрсәтү өчен Россия Федерациисе норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары, муниципаль хокукий актлар белән тапшыру каралмаган документлар яки мәгълүмат тапшыруны яисә башкару каралмаган гамәлләр кылуны таләп итү;

4) гариза бирүчедән муниципаль хезмәт күрсәтү өчен Россия Федерациисе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда тапшыру каралган документларны кабул итүне кире кагу;

5) кире кагу өчен нигезләр федераль законнар һәм Россия Федерациясенең алар нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, муниципаль хокукий актлар белән каралмаган булса, муниципаль хезмәт курсәтү кире кагылганда. Күпфункцияле үзәккә 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә тулы күләмдә тиешле муниципаль хезмәтләр курсәтү функциясе йөкләнгән булса, әлеге очракта гариза бирүче тарафыннан күпфункцияле үзәк, күпфункцияле үзәк хезмәткәре каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирелергә мөмкин;

6) муниципаль хезмәт курсәткәндә гариза бирүчедән Россия Федерациясе норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары, муниципаль хокукий актлар белән каралмаган түләүне таләп итү;

7) муниципаль хезмәт курсәтүче орган, муниципаль хезмәт курсәтүче органның вазыйфаи заты, күпфункцияле үзәк хезмәткәре, 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган күпфункцияле үзәк хезмәткәре, оешмалар яисә аларның хезмәткәрләренең муниципаль хезмәт курсәтү нәтиҗәсендә бирелгән документларда жибәрелгән басма хatalарын һәм хatalарын төзәтүдән баш тартуы йә мондый төзәтүләрнең билгеләнгән срокын бозу. Күпфункцияле үзәккә 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә тулы күләмдә тиешле муниципаль хезмәтләр курсәтү функциясе йөкләнгән булса, әлеге очракта гариза бирүче тарафыннан күпфункцияле үзәк хезмәткәре каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирелергә мөмкин;

8) муниципаль хезмәт курсәтү нәтижәләре буенча документлар бирү вакытын яки тәртибен бозу;

9) туктатып тору нигезләре федераль законнар һәм Россия Федерациясенең алар нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, муниципаль хокукий актлар белән каралмаган булса, муниципаль хезмәт курсәтүне туктатып торганда. Күпфункцияле үзәккә 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә тулы күләмдә тиешле муниципаль хезмәтләр курсәтү функциясе йөкләнгән булса, әлеге очракта гариза бирүче тарафыннан күпфункцияле үзәк, күпфункцияле үзәк хезмәткәре каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирелергә мөмкин;

10) 210-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясындагы 1 өлешнең 4 пункты белән каралган очраклардан тыш, муниципаль хезмәт курсәткәндә гариза бирүчедән муниципаль хезмәт курсәтү өчен кирәк булган документларны кабул итүне яки муниципаль хезмәт курсәтүне беренче тапкыр кире какканда булмавы һәм (яки) дөрес түгеллеге курсәтелмәгән документларны яки мәгълүматны таләп итү. Күпфункцияле үзәккә 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә тулы күләмдә тиешле муниципаль хезмәтләр курсәтү функциясе йөкләнгән булса, әлеге очракта гариза бирүче тарафыннан күпфункцияле үзәк, күпфункцияле үзәк хезмәткәре каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирелергә мөмкин;

5.2. Шикаять язма рәвештә кәгазь чыганакта, электрон рәвештә муниципаль хезмәтне күрсәтүче органга, күпфункцияле үзәкне гамәлгә куючы (алга таба - күпфункцияле үзәкне гамәлгә куючы) дәүләт хакимиятенең тиешле органына, шулай ук 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлешендә каралган оешмаларга тапшырыла. Муниципаль хезмәт күрсәтә торган орган житәкчесенең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятьләр югарырак органга (булган очракта) бирелә яки ул булмаган очракта турыдан-туры муниципаль хезмәт күрсәтә торган орган житәкчесе тарафыннан карап тикшерелә. Күпфункцияле үзәк хезмәткәренең каарларына һәм гамәлләренә (гамәлләр кылмавына) карата шикаятьләр әлеге күпфункцияле үзәк житәкчесенә тапшырыла. Күпфункцияле үзәкнең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятьләр күпфункцияле үзәкне гамәлгә куючыга яки Татарстан Республикасының норматив хокукий акты нигезендә вәкаләт бирелгән вазифаи затка тапшырыла. 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлешендә каралган оешмалардагы хезмәткәрләрнең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятьләр әлеге оешмаларның житәкчеләренә бирелә.

Муниципаль хезмәт күрсәтә торган органның, муниципаль хезмәт күрсәтә торган органдагы вазифаи затның, муниципаль хезмәткәренең, муниципаль хезмәт күрсәтә торган орган житәкчесенең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять почта, күпфункцияле үзәк аша, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәреннән, муниципаль хезмәт күрсәтә торган органның рәсми сайтыннан, Бердәм порталдан яки Республика порталыннан, судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасыннан файдаланып жибәрелергә, шулай ук гариза бирүчене шәхсән кабул иткәндә кабул итеп алышырга мөмкин. Күпфункцияле үзәк, күпфункцияле үзәкнең хезмәткәре каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять почта, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре, күпфункцияле үзәкнең рәсми сайты, Бердәм портал яки Республика порталы, судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасы аша жибәрелергә, шулай ук гариза бирүчене шәхсән кабул иткәндә алышырга мөмкин. 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлеше белән каралган оешмаларның, шулай ук алардагы хезмәткәрләрнең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять почта, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре, әлеге оешмаларның рәсми сайтынан, Бердәм портал яки Республика порталы аша жибәрелергә, шулай ук гариза бирүчене шәхсән кабул иткәндә алышырга мөмкин.

5.3. Шикаятьтә түбәндәге мәгълүмат булырга тиеш:

- 1) каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерелүче муниципаль хезмәт күрсәтә торган орган атамасы, муниципаль хезмәт күрсәтә торган органдагы вазифаи затның яки муниципаль хезмәткәренең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта), күпфункцияле үзәк атамасы, аның житәкчесенең һәм (яисә) хезмәткәренең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта), 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясындағы 1.1 өлеше белән каралган оешмалар атамалары, алардагы житәкчеләрнең һәм (яисә) хезмәткәрләрнең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта);

2) гариза бирүче физик затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта), яшәү урыны турында мәгълүматлар яки гариза бирүче юридик затның исеме, урнашу урыны турында мәгълүматлар, шулай ук әлемтә өчен телефон номеры (номерлары), гариза бирүчегә жавап жибәрелергә тиешле электрон поча адресы (булган очракта) һәм почта адресы;

3) муниципаль хезмәт күрсәтә торган органның, муниципаль хезмәт күрсәтә торган органдагы вазифаи затның яки муниципаль хезмәткәренең, күпфункцияле үзәкнен, күпфункцияле үзәк хезмәткәренең, 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган оешмаларның, алардагы хезмәткәрләренең шикаять ителә торган каарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмавы) турында мәгълүмат;

4) гариза бирүченең муниципаль хезмәт күрсәтә торган органның, муниципаль хезмәт күрсәтә торган органдагы вазифаи затның яки муниципаль хезмәткәренең, күпфункцияле үзәкнен, күпфункцияле үзәк хезмәткәренең, 210-ФЗ номерлы федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган оешмаларның, алардагы хезмәткәрләренең каарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмавы) белән килешмәвендигезли торган дәлилләр. Гариза бирүче тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яки аларның кучермәләре тапшырылырга мөмкин.

5.4. Кергән шикаять килеп ирешкән көннән соң килә торган эш көненнән дә соңга калмычка теркәлергә тиеш.

5.5. Муниципаль хезмәт күрсәтүче органга, күпфункцияле үзәкне гамәлгә куючыга, 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган оешмаларга яисә югарырак органга (ул булганда) кергән шикаять аны теркәгән көннән алыш унбиш эш көне эчендә, э муниципаль хезмәт күрсәтүче органга, күпфункцияле үзәккә, оешмаларга шикаять биргән очракта, мөрәжәгать итүчедән документларны кабул итеп алганда яисә жибәрелгән хаталарны һәм хаталарны төзәткән очракта яисә билгеләнгән срокларны бозган очракта - аны теркәгән көннән алыш биш эш көне эчендә каралырга тиеш.

5.6. Шикаятьне карап тикшерү нәтижәләре буенча түбәндәге каарларның берсе кабул ителә:

1) шикаять канәгатьләндерелә, шул исәптән кабул ителгән каарны гамәлдән чыгару, муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсендә бирелгән документларда жибәрелгән хаталарны һәм ялгышларны төзәтү, Россия Федерациясе норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары, муниципаль хокукий аклар белән түләү алу каарлмаган очракларда алынган акчаны гариза бирүчегә кире кайтару рәвешендә;

2) шикаятьне канәгатьләндерү кире кагыла.

Әлеге пунктта күрсәтелгән карап кабул ителгән көннән соң килә торган көннән дә соңга калмычка гариза бирүчегә язмача һәм, гариза бирүченең теләге буенча, электрон формада шикаятьне карап тикшерү нәтижәләре турында нигезле жавап юллана.

5.7. Шикаятьне карау нәтижәләре турында мөрәжәгать итүчегә биргән жавапта канәгатьләндерелергә тиешле дип танылган очракта, шикаять муниципаль хезмәт күрсәтүче орган, күпфункцияле үзәк йә 210-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган оешма тарафыннан башкарыла торган

гамәлләр түрында мәгълүмат муниципаль хезмәт күрсәткәндә ачыкланган хокук бозуларны кичекмәстән бетерү максатларында бирелә, шулай ук китерелгән уңайсызлыklар өчен гафу үтенәләр һәм мөрәҗәгать итүчегә муниципаль хезмәт алу максатларында башкарырга кирәк булган алга таба гамәлләр түрында мәгълүмат күрсәтелә.

5.8. Шикаятынан күрсәткәндә тиеш түгел дип танылган очракта, гариза бириүчегә шикаятыне карап тикшерү нәтижәләре түрындагы жавапта кабул ителгән каарның сәбәпләре түрында нигезле анлатмалар бирелә, шулай ук кабул ителгән каарга карата шикаяты бирү тәртибе түрында мәгълүмат күрсәтелә.

5.9. Шикаятыне карап тикшерү барышында яки аның нәтижәләре буенча административ хокук бозу яки жинаяты билгеләре ачыкланган очракта, шикаятында карап тикшерүгә вәкаләтле вазифаи зат, хезмәткәр булган материалларны, кичекмәстән, прокуратура органнарына юллый.

жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкарга йөкләмә бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламентына 1 номерлы кушымта

Форма

Кемгә
Элемтә өчен белешмәләр:

Вәкил: _____

Вәкилнең элемтә мәгълүматлары:

муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту турында КАРАРЫ

Кемнән _____
№ _____

Сезнәң _____ гаризагызыны
вәкаләтле органы тарафыннан теркәлә торган
документларны карап, түбәндәгे нигезләрдә баш тарту турында карап кабул ителде:
1. _____
2. _____

Өстәмә мәгълүмат:

Күрсәтелгән хокук бозулар бетерелгәннән соң хезмәт күрсәтү турында гариза белән сез вәкаләтле органга кабат мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

Әлеге кире кагу судка кадәр шикаятыне вәкаләтле органга, шулай ук суд тәртибендә жибәрү юлы белән шикаять ителергә мөмкин.

Электрон имза турында мәгълүмат

Вазифаи зат (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

(органдагы вәкаләтле вазифаи затның имзасы)

жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга йөкләмә бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламентына 2 номерлы кушымта

Форма

Кемгә
Элемтә өчен белешмәләр:

Вәкил: _____

Вәкилнең элемтә мәгълүматлары:

муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту турында КАРАРЫ

Кемнән _____
№ _____

Сезнең _____ гаризагызыны һәм аңа теркәлә торган документларының карап, вәкаләтле орган тарафыннан _____ түбәндәгे нигезләрдә кабул итүдән баш тарту турында карар кабул ителде:

1. _____
2. _____

Баш тартуның сәбәпләрен аялату:

Өстәмә мәгълүмат:

Күрсәтелгән хокук бозулар бетерелгәннән соң хезмәт күрсәтү турында гариза белән сез вәкаләтле органга кабат мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

Әлеге кире кагу судка кадәр шикаятын вәкаләтле органга, шулай ук суд тәртибендә жибәрү юлы белән шикаять итепергә мөмкин.

Вазифаи зат (фамилиясе, исеме, атасының исеме)

(органдагы вәкаләтле вазифаи затның имзасы)

жирле (муниципаль) әһәмияттәге
мәдәни мирас объектын саклап калу
эшләрен башкаруга йөкләмә бирү
буенча муниципаль хезмәт
күрсәтүнең административ
регламентына
3 номерлы кушымта

Форма

Менделеевск муниципаль районы Башкарма
комитеты

гариза.

Муниципаль хезмәт күрсәту нәтиҗәсен тапшыруны сорыйм:

- Татарстан Республикасының дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталындагы шәхси кабинетка;
- Татарстан Республикасының дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрен күрсәтә торган күпфункцияле үзәктә;
- Органдада.*

(дата)
атасының исеме)

(имза) (_____)
(фамилиясе, исеме,

жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен башкаруга йөкләмә бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламентына 4 номерлы кушымта

Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты

кемнән _____

—.

техник хатаны төзәтү турында
Гариза

Муниципаль хезмәт күрсәткәндә жибәрелгән хата турында хәбәр итәм

Язылган: _____.

Дөрес мәгълүматлар: _____

Жибәрелгән техник хатаны төзәтүгөгезне һәм муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсе булган документка тиешле үзгәрешләр көртүгөгезне сорыйм.

Түбәндәгे документларны терким:

1.

2.

Техник хатаны төзәтү турында гаризаны кире кагу хакында карап кабул ителгән очракта, әлеге карапны түбәндәге ысууллар белән бирүгөгезне сорыйм:

- электрон документны E-mail адресына: _____;

- _____ адресы буенча почта аша – кәгазь чыганакта расланган күчермә рәвешендә.

Әлеге гаризага көртөлгән, шәхесемә һәм мин вәкиле булып торган затка қагыла торган, шулай ук минем тарафтан түбәндә көртөлгән мәгълүматларның дөрес булуын раслыйм. Гаризага теркәлгән документлар (документларның күчермәләре) Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән таләпләргә жавап бирә, гаризаны тапшыру вакытына әлеге документлар гамәлдә һәм алардагы мәгълүматлар дөрес.

_____
(дата)

_____
(имза)

(_____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)